

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 27Co/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318207486
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Behranová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2318207486.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Behranovej a sudcov JUDr. Antona Jačeka a JUDr. Petra Dumana, v sporovej veci žalobcov: 1. X. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/X, XXX XX P., 2. I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, XXX XX F., proti žalovanej: U. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/X, XXX XX F., zastúpená JUDr. Lýdiou Ráckovou, advokátkou so sídlom Lichnerova 72, 903 01 Senec, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 10C/50/2018- 265 zo dňa 27. januára 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná má voči žalobcom v 1. a 2. rade ako spoločne a nerozdielne povinným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 116 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný súdny poriadok (v ďalšom texte „C. s. p.“).

1.2. Súd prvej inštancie predovšetkým konštatoval danosť naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení. Žalobcovia sa po zmene žalobného návrhu domáhali určenia, že nehnuteľnosti evidované Okresným úradom Galanta, katastrálnym odborom, zapísané na liste vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie L., okres Jelka, obec L., ako parcely registra „C“, parcela č. 1115 - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 500 m² a parcela č. 1116 - záhrada vo výmere 655 m², patria do dedičstva po poručiteľoch R. P. a jeho manželke R. P., rod. M.. Danosť naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení súd prvej inštancie vzhliadal v tom, že žalobcovia nemajú inú možnosť domôcť sa svojho práva. V opačnom prípade by súd odoprel žalobcom súdnu ochranu. Žalobcovia tvrdili, že ich právni predchodcovia nadobudli nehnuteľnosti do svojho vlastníctva na základe písomnej zmluvy uzavretej v roku 1954 - 1958, súd prvej inštancie preto aplikoval ustanovenia zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, platného a účinného od 1. januára 1951 do 31. marca 1964. Podľa tohto zákona vlastnícke právo k nehnuteľnej veci mohol nadobudnúť ten, kto ju držal oprávnene a nepretržite po dobu desať rokov. Žalobcovia tvrdili, že ich právni predchodcovia nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam na základe písomnej zmluvy, ktorú dohľadávajú v archívoch. Neskôr tvrdili, že kúpna zmluva bola uzavretá ústne s právnym predchodcom žalovanej a bola mu vyplatená aj kúpna cena. Žalovaná všetky tvrdenia ohľadom uzavretia kúpnej zmluvy a vyplatenia kúpnej ceny poprela. Súd prvej inštancie vecne dôvodil tým, že kúpna zmluva mala byť uzavretá v rozpätí rokov 1954 - 1958. V tom čase v zmysle

pozemnoknižnej vložky č. 145 nehnuteľnosti boli v podielovom spoluvlastníctve otca žalovanej a jeho dvoch bratov. Pokiaľ by otec žalovanej mienil uzavrieť kúpnu zmluvu, účastníkmi zmluvy by museli byť všetci podieloví spoluvlastníci. Žalobcovia súdu nepredložili ani jeden dôkaz o uzavretej zmluve. Dôkazom o uzavretí zmluvy nie je predložené čestné prehlásenie P. F., pretože z čestného prehlásenia vyplýva, že ho podpísal menovaný, avšak kto vyhotovil čestné prehlásenie a či vôbec menovaný chápal význam prehlásenia, nie je zrejmé vzhľadom na vek menovaného s poukazom na jeho podpis. V čase uzavretia kúpnej zmluvy bol menovaný vo veku asi 4, maximálne 8 rokov, takže nebol schopný chápať význam uzavretia kúpnej zmluvy. Žalobcovia neunesli dôkazné bremeno ohľadne vyplatenia kúpnej ceny, ani v akej výške. Naopak výsluchom žalobcu v 2. rade súd zistil, že právna predchodkyňa žalobcov v 70-tich rokoch chcela vysporiadať vzťahy s právnym predchodcom žalovanej a požiadala advokáta o prípravu kúpnej zmluvy na predmetné nehnuteľnosti. Ďalšie dôkazy predložené žalobcami svedčia o tom, že právnemu predchodcovi žalobcov bolo vydané stavebné povolenie na stavbu rodinného domu na parcele č. 1115 v roku 1958. K predloženej identifikácii parciel súd uvádza, že táto listina nepreukazuje vlastníctvo právnych predchodcov žalobcov, ale uvádza, že sú držiteľmi týchto nehnuteľností. V prípade, že by právní predchodcovia boli vlastníkami nehnuteľností, bola by uvedená poznámka odkazujúca na list vlastníctva. Pokiaľ ide o súpis parciel a listiny o zmenách, tieto listiny sú pre daný spor irelevantné, pretože rodinný dom nie je predmetom konania. Súd prvej inštancie ďalej dôvodil tým, že žalobcovia nepreukázali jeden z predpokladov vydržania, a to nadobudnutie nehnuteľnosti, dobromyseľné užívanie nehnuteľností vzhľadom na to, že právna predchodkyňa žalobcov si bola vedomá, že pozemky nie sú vysporiadané, z ktorého dôvodu sa obrátila na advokáta z dôvodu prípravy uzavretia kúpnej zmluvy s právnym predchodcom žalovanej. Súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na všetky okolnosti je vylúčené, aby právní predchodcovia žalobcov dobromyseľne užívali pozemky v dobrej viere, že sú ich vlastníkami, keď mali vedomosť o tom, že nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve troch spoluvlastníkov a o kúpe pozemkov rokovali však len s otcom žalovanej, ktorému mala byť vyplatená aj kúpna cena. Túto skutočnosť žalobcovia nepreukázali ani jedným dôkazom. Ďalšie argumenty strán súd prvej inštancie považoval pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vyporiadať.

1.3. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanej, ktorá mala plný úspech v konaní, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu napadli v zákonom stanovenej lehote odvolaním žalobcovia v 1. a 2. rade poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C. s. p. keď uviedli, že

- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. b),
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. d),
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f),
- rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h).

2.1. Dôvodili tým, že vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam odvodzujú zo skutočnosti, že ich právní predchodcovia R. P. a R. P. kúpili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov približne v rokoch 1954-1958 nehnuteľnosti - parcelu č. 1115 a parcelu č. 1116, obidve evidované v pozemnoknižnej vložke č. 145. R. P. riadne vyplatil C. R. dohodnutú kúpnu cenu. Podľa výpovede porúčiteľov ešte počas ich života mal C. R. prebrať celú kúpnu cenu aj za ostatných podielových spoluvlastníkov a následne im ich prislúchajúce podiely vyplatiť. Pretože celú kúpnu cenu prehral v kartách, nikdy k tomu nedošlo. Opätovne poukázali na skutočnosť, že v čase prechodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam podľa vtedy platného Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. sa vlastnícke právo nadobúdalo samotnou kúpnu zmluvou, bez podmienky a povinnosti intabulácie do pozemkovej knihy, pretože intabulácia mala len deklaratórny charakter. Okrem iného bolo dňa 03.07.1958 R. P. vydané rozhodnutie č. 2984/1958, ktorým Okresný národný výbor v Senci povolil novostavbu na parcele č. 1115 v katastrálnom území L.. Z rozhodnutia je priamo možné vyčítať, že ako účastníci konania neboli uvedení vlastníci evidovaní v pozemnoknižnej vložke č. 145, z čoho možno usúdiť, že aj samotný Okresný národný výbor v Senci mal preukázané, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je stavebník R. P.. V prípade, ak by boli vlastníkami pozemku v tom čase predchodcovia žalovanej, tak by boli v predmetnom rozhodnutí uvedení ako účastníci stavebného konania. R. P. s manželkou R. P. predmetné nehnuteľnosti užívali v dobrej viere nepretržite po dobu viac ako 30 rokov a starali sa o ne ako o vlastné, taktiež za ne platili dane. Žalobcovia predmetné nehnuteľnosti užívajú do dnešného dňa tiež v dobrej viere,

že im patria a tiež platia za ne riadne dane. Z uvedeného majú žalobcovia za to, že splnili zákonom požadovaný predpoklad oprávneného držiteľa, a teda sú so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľní. Žalobcovia poukázali na čestné prehlásenie, ktorým P. F. uviedol, že má vedomosť o tom, že jeho strýko R. P. získal pozemok na stavbu rodinného domu v L. vo Veľkej ulici kúpou od rodiny R.. Argumentácia súdu prvej inštancie ohľadne čestného prehlásenia uvedená v rozsudku je absolútne nedostačujúca. Takúto paušálnu argumentáciu by mohol akýkoľvek súd použiť na akékoľvek čestné prehlásenie, a teda odôvodnenie v tomto ohľade považujú za nedostatočné a formulárové. V prípade, ak mal súd prvej inštancie pochybnosti o reálnosti tvrdení P. F., ktoré sú uvedené v čestnom vyhlásení, tohto mohol predvolať na pojednávanie a vypočuť ho. Predmetnú vedomosť a informáciu P. F. nemusel nadobudnúť len v čase keď mal 4-8 rokov, ale aj neskôr. Dokonca v danom prípade to len potvrdzuje, že aj žalobcovia aj R. P. boli v danom prípade dobromyseľní v tom, že túto nehnuteľnosť vlastní. Práve pre odstránenie rozporov a dohadov v tejto veci bolo podľa názoru žalobcov potrebné dopyčuť svedka. Žalobcovia ďalej uviedli, že R. P. s manželkou predmetné nehnuteľnosti užívali v dobrej viere nepretržite viac ako 30 rokov a starali sa o ne ako o vlastné, tiež za ne platili dane. Ohľadne tejto skutočnosti predložili aj potvrdenie Obce L. zo dňa 21.07.2015, z ktorého vyplýva, že za tieto nehnuteľnosti platia daň z nehnuteľností. Súd sa k tejto skutočnosti nijako nevyjadril. Žalobcovia uviedli, že rozsudok považujú za arbitrárny, pretože táto skutočnosť jednoznačne preukazuje, kto je vlastníkom nehnuteľnosti. Ak by žalobcovia neboli vlastníkami, neexistuje žiadny dôvod na to, aby nepretržite platili daň z nehnuteľnosti. Žalobcovia poukázali aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018, pretože sa jedná o podobný skutkový a právny stav ako v ich veci. Ústavný súd konštatoval, že špecifiká veci a dĺžka uplynutého času vyvažujú nedôslednosť týkajúcu sa formálnych náležitostí prevodu, a držba tak môže byť považovaná za oprávnenú. V danom prípade bolo podľa ich názoru preukázané, že žalobcovia boli objektívne presvedčení o tom, že držanú vec majú vo vlastníctve a teda ju poctivo nadobudli. V súdnom konaní neboli zo strany žalovanej predložené žiadne listiny, ktoré by mali byť doručené žalobcom, ktorými by rušili oprávnenú držbu žalobcov a teda aj z tohto postoja žalovanej je možné vyvodiť, že žalobcovia boli dobromyseľní držiteľia po celú dobu.

2.2. Žalobcovia žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcov nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenými osobami (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 C. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C. s. p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C. s. p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C. s. p.), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C. s. p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C. s. p.), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je nedôvodné.

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa ustanovenia § 387 ods. 2 C. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a obsahu spisového materiálu vo veci, dospel odvolací súd k záveru, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozhodnutím, pričom konštatuje správnosť jeho dôvodov. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a z dôvodu vyrovnanie sa s odvolacími námietkami žalobcov odvolací súd uvádza nasledovné:

8. Predmetom konania na súde prvej inštancie bolo určenie, že nehnuteľnosti opísané v bode 1.2. tohoto rozsudku (v ďalšom texte „predmetné nehnuteľnosti“) patria do dedičstva po právnych predchodcoch žalobcov R. P. a jeho manželke R. P., rod. M..

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že žalobcovia nepreukázali jeden z predpokladov vydržania, a to dobromyseľnosť užívania predmetných nehnuteľností ako vlastných ich právny predchodcami. K vzniku vlastníckeho práva vydržaním nehnuteľností v prospech právnych predchodcov žalobcov tak nedošlo, v dôsledku čoho žalobu zamietol.

10. Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že vzhľadom k predmetu sporu súd prvej inštancie správne zistil naliehavý právny záujem žalobcov na určení a následne zameral dokazovanie na splnenie podmienok vydržania predmetných nehnuteľností právny predchodcami žalobcov, pričom aplikoval intertemporálne ustanovenie § 868 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, pokiaľ nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1992; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 1992, sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

11. S poukazom na tvrdenie žalobcov o uchopení držby predmetných nehnuteľností ich právny predchodcami v rozpätí rokov 1954 - 1958 a s poukazom na citované zákonné ustanovenie súd prvej inštancie správne aplikoval relevantné ustanovenia zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník.

12. Podľa § 114 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník v prípadoch, v ktorých tak zákon ustanovuje, prechádza vlastníctvo priamo zo zákona alebo výrokom súdu, úradu alebo orgánu verejnej správy. Ak ide o vec nehnuteľnú, zapíše sa tiež prechod vlastníctva v pozemkovej alebo železničnej knihe alebo sa na súde uloží listina.

13. Podľa § 115 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

14. Podľa § 116 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, vlastnícke právo k hnuťelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnené (§ 145) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná.

15. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciu dobu predchodcu.

16. Podľa § 145 ods. 1 zákona č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným.

17. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

18. V súvislosti s inštitútom vydržania odvolací súd dáva do pozornosti napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 65 /2015 zo dňa 31.03.2016, ktoré podrobne vykladá problematiku vydržania ako osobitného originálneho spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a to aj v historických súvislostiach. Z uvedeného uznesenia odvolací súd uvádza nasledovné:

19. „Podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti určoval Občiansky zákonník z roku 1950 (zákon č. 141/1950 Zb.) v ustanoveniach § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ustanovením § 145; išlo o tri základné podmienky: oprávnenosť držby, nepretržitosť držby počas vydržacej doby a uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby; oproti predchádzajúcemu právnomu stavu došlo k podstatnému skráteniu vydržacích dôb. Podľa týchto ustanovení bolo možné vydržaním nadobudnúť vlastnícke právo, pričom ho mohol nadobudnúť ten, kto oprávnené držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov; vydržanie bolo vylúčené u nescudziteľných vecí, ktoré boli v socialistickom vlastníctve (§ 115). Oprávneným držiteľom bol ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí; v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. V prípade splnenia zákonom určených podmienok (týkajúcich sa držby, držiteľa, predmetu držby a vydržacej doby) dochádza k vydržaniu priamo zo zákona. Podmienky vydržania sú pritom stanovené tak, že musia byť splnené kumulatívne - ak

z nich nie je splnená čo i len jedna, nedochádza k vydržaniu. Tak minulou právnou úpravou (obyčajové právo platné na Slovensku do 31. decembra 1950, ďalej § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s ustanovením § 145 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka v znení do účinnosti zákona č. 509/1991 Zb., 134 Občianskeho zákonníka v znení od 1. januára 1992) je oprávnenosť držby jednou z podmienok nadobudnutia vlastníctva veci vydržaním. Podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. bola dobromyseľnosť potrebná počas celého priebehu vydržacej doby; platila zásada, že kto nadobudol oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, mohol si započítať vydržaciú dobu svojho predchodcu.“

20. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je jej vlastníkom, pričom táto dobrá viera (dobromyseľnosť) je daná „so zreteľom na všetky okolnosti“. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. V prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť, alebo ak tu výnimočne titul vôbec nie je a nadobúdateľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu titul je, stane sa nadobúdateľ veci jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.

21. Podľa tvrdení žalobcov uvedených v žalobe ich právni predchodcovia vstúpili do držby predmetných nehnuteľností približne v roku 1954-1958 na základe kúpy od C. R., otca žalovanej a vyplatili mu dohodnutú kúpnu zmluvu, o čom spísali kúpnu zmluvu. V priebehu konania na súde prvej inštancie (pojednávanie dňa 30.09.2019) žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu tvrdili, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy došlo ústne a kúpna cena bola vyplatená právnemu predchodcovi žalovanej. Odvolací súd tu súhlasne so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobcovia nespĺnili svoju procesnú povinnosť zakotvenú v článku 8 C. s. p., podľa ktorého sú strany sporu povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi. Žalobcovia nielen, že nepreukázali uzavretie kúpnej zmluvy - a to ani zmluvy, ktorá by nemala všetky náležitosti perfektného právneho úkonu, nepreukázali ani, že bola otcovi žalovanej vyplatená kúpna cena - svoje tvrdenia teda nepodopreli jediným relevantným dôkazom. Nepreukázali tak okolnosť, z ktorej by bolo možné vyvodiť, že ich právni predchodcovia boli pri vstupe do držby a počas nej dobromyseľní v tom, že nehnuteľnosti im patria. Súd prvej inštancie správne poukázal na zápis v pozemkníku vložke, podľa ktorej vlastníkom nehnuteľností nebol len otec žalovanej, ale aj jeho dvaja bratia, pričom z obsahu listu právnej predchodkyne žalobcov - ich matky je nespochybniteľné, že právni predchodcovia žalobcov si boli vedomí toho, že kúpnu zmluvu bolo potrebné uzavrieť so všetkými tromi spoluvlastníkmi, pričom bratia otca žalovanej kúpnu zmluvu odmietli uzavrieť. Na podporu uvedeného správne súd prvej inštancie konštatoval, že právna predchodkyňa žalobcov si bola vedomá nevysporiadania pozemkov, a preto sa obrátila v roku 1970 na advokáta, aby pripravil kúpnu zmluvu, k jej podpísaniu však nikdy nedošlo (ako sám žalobca v 2. rade v rámci svojho výsluchu uviedol na pojednávaní dňa 27. januára 2020). Je nespochybniteľné, že právni predchodcovia žalobcov si boli vedomí toho, že titul, na základe ktorého predmetné nehnuteľnosti užívajú, tu nie je.

22. Podstatou preskúmanej veci bolo zistenie, či boli súčasne splnené zákonné podmienky vydržania, predpokladané zákonom č. 141/1950 Zb. Občiansky zákonník v jeho citovaných ustanoveniach § 115, § 116 a § 145. Potrebné bolo preto zistiť, či právni predchodcovia žalobcov splnili základné podmienky vydržania: 1. oprávnenosť držby, 2. nepretržitosť držby počas vydržacej doby, 3. uplynutie zákonom stanovenej vydržacej doby. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie správne zamerané na zistenie splnenia zákonných podmienok vydržania. Z vykonaných dôkazov zistil správne skutkové zistenia, na ktoré správne aplikoval a interpretoval relevantné právne normy. Z obsahu spisu - konania súdu prvej inštancie odvolací súd nezistil žiadnu vadu, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nezistil ani taký procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by porušil právo žalobcov na spravodlivý proces.

23. Odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie konštatuje, že samotné nepreukázanie dobromyseľnosti je postačujúce na konštatovanie, že k vzniku vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcov k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním nedošlo, tieto preto nemohli patriť do dedičského konania po R. P. a jeho manželke R. P., rod. M.. Rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol, je preto vecne správne.

24. K ďalším odvolacím námietkam žalobcov odvolací súd uvádza nasledovné:

25. Z rozhodnutia Okresného národného výboru v Senci č. Výst. 2984/1958, z ktorého podľa žalobcov je priamo možné vyčítať, že Okresný národný výbor v Senci mal preukázané, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je stavebník R. P., odvolací súd súhlasne so súdom prvej inštancie uvádza, že z uvedeného rozhodnutia je možné jednoznačne zistiť len to, že Okresný národný výbor v Senci povolil stavebníkovi R. P. v obci L. na parcele č. 1115 svojpomocne postaviť novostavbu. Z rozhodnutia nie je možné vyvodiť, či Okresný národný výbor vôbec skúmal vlastnícke vzťahy k pozemku, na ktorom sa stavba mala postaviť. Odvolací súd dodáva, že na (stavebné) konanie, prebiehajúce v roku 1958 na vtedajšom Okresnom národnom výbore nie je možné nazerať optikou aplikácie právnych noriem upravujúcich súčasné stavebné konanie. Odvolací súd považuje za neadekvátne aj poukázanie na § 5 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v súvislosti s potvrdením obce Jelka o tom, že žalobcovia za predmetné nehnuteľnosti platia daň z nehnuteľnosti. Táto skutočnosť sama o sebe s poukazom na vyššie uvedené nepreukazuje, že žalobcovia, resp. ich právni predchodcovia sú (boli) vlastníkami predmetných nehnuteľností. Odvolací súd sa stotožňuje aj s vyhodnotením čestného prehlásenia P. F. súdom prvej inštancie, pričom k odvolacej námietke žalobcov, podľa ktorých k odstráneniu rozporov bolo potrebné P. F. vypočuť uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že vykonanie dôkazu výsluchom P. F. žalobcovia v konaní pred súdom prvej inštancie nenavrhl. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 185 C. s. p., v zmysle ktorého súd vykonáva dokazovanie z navrhnutých dôkazov, pričom zákonodarca presne upravuje, kedy je možné vykonať dôkaz aj bez návrhu. Výsluch svedka nie je takým dôkazom, ktorý by súd mohol vykonať aj bez návrhu. Je neprípustné, aby v kontradiktórnom konaní súd nahrádzal procesnú iniciatívu strán sporu. K Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 484/2015 zo dňa 14. novembra 2018, na ktorý žalobcovia vo svojom odvolaní poukázali, odvolací súd uvádza, že skutková situácia, ktorá bola predmetom skúmania ústavným súdom, je odlišná od skutkovej situácie v predmetnej veci. Vo veci preskúmvanej ústavným súdom sa jednalo o situáciu, keď okolnosti veci nasvedčovali neperfektnému právnomu úkonu - kúpnej zmluve, uzavretie ktorej bolo možné vyvodiť zo skutočnosti, že dobromyseľní nadobúdatelia predložili listinu - potvrdenie o zaplatení dohodnutej kúpnej ceny. V predmetnej veci žalobcovia nepredložili žiaden dôkaz, z ktorého by dobromyseľnosť ich právnych predchodcov bolo možné vyvodiť. Žalobcovia najprv tvrdili, že bola uzavretá písomná kúpna zmluva a bola zaplatená dohodnutá kúpna cena, neskôr tvrdili, že bola uzavretá ústna zmluva - aj z týchto tvrdení je zrejmé, že samotní žalobcovia nemali vo veci jasno, nevedeli presne jednoznačne uviesť, z čoho mala byť vyvodená dobromyseľnosť ich právnych predchodcov. Žalobcovia však najmä nepredložili žiaden relevantný dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, nesplnili si preto procesnú povinnosť a dôkazné bremeno nesplnili.

26. S poukazom na uvedenú argumentáciu súd prvej inštancie považoval odvolacie námietky žalobcov za nedôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto v celom rozsahu postupom podľa citovaného ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

27. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná v celom rozsahu, má preto voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., aj vzhľadom na to, že tu neboli dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C. s. p.). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).